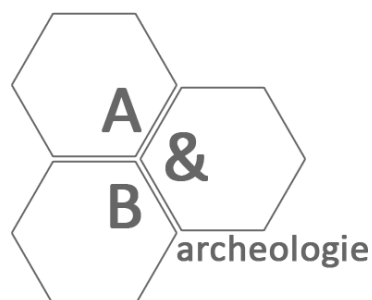

Nota Moerbeke Stoffelstraat – Willem van Moerbekestraat

Programma van maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE en Paulien FONTEYN

25-3-2021

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Moerbeke (Geraardsbergen) Stoffelstraat – Willem Van Moerbekestraat (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op donderdag 18 maart 2021. Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van zes parallelle noordoost-zuidwest georiënteerde proefsleuven en twee noord(noord)west-zuid(zuid)oost georiënteerde proefsleuven. Het proefsleuvenplan werd aangepast aan de terreinomstandigheden en de te behouden bomen. Zo werden in totaal acht parallelle noordnoordwest-zuidzuidoost georiënteerde proefsleuven en twee oost-west georiënteerde proefsleuven aangelegd. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een graafmachine met een niet-getande graafbak met breedte van 1,80m. Er werden bijkomend enkele kijkvensters aangelegd om de aan- of afwezigheid van sporen te controleren. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht.

De zone van de geplande werken is ca. 9.996m² groot. Het te behouden perceel in het noordwestelijke deel van het terrein heeft een oppervlakte van ca. 633m² en de bufferzone van de te behouden bomen en bomen van naburige woonerven beslaat in totaal ca. 885m². De onderzoekbare zone heeft aldus een oppervlakte van ca. 8.478m². Hiervan werd ca. 842m² (10%) onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 35m² (0,4%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee niet behaald (10,4%). Het lagere percentage aan dekkingsgraad is voornamelijk te wijten aan de centrale verstoorde geul (ca. 2120m²) waarin slechts één sleuf diende aangelegd te worden om de verstoringsgraad te bepalen. Toch kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het terrein, dat in dit geval duidelijk negatief bleek te zijn.

In de omgeving van het plangebied zijn enkele archeologische sites gekend, zowel op de heuveltoppen, waar onder meer lithische artefacten uit de steentijden en sites uit de metaaltijden werden teruggevonden, als in de valleien, waar zich voornamelijk sites uit de middeleeuwen en nieuwe tijd situeren, en op de flanken, waar reeds Romeinse, middeleeuwse en jongere sites gekend zijn. Net ten oosten van het terrein werd bovendien een opgraving² uitgevoerd waarbij verschillende kuilen uit de metaaltijden, vermoedelijk te dateren tussen de midden-bronstijd en vroege ijzertijd, aan het licht

¹ Acke, Bracke, Van Quaethem 2018.

² Acke et al. 2021.

kwamen. De omgeving van het plangebied werd dus reeds sinds de steentijden gefrequentieerd en bewoond door de mens. Hierbij herbergen verschillende landschapstypes diverse archeologische sites. De ligging van het plangebied, op een zuiderhelling nabij de vallei van de Mark, kan zo een belangrijke aantrekkingskracht hebben uitgeoefend op de mens in het verleden. Het plangebied bleef verder tot op heden onbebouwd, met uitzondering van enkele kleinere bijgebouwen die weinig impact uitoefenen op de ondergrond. Hierdoor kan archeologisch erfgoed in de bodem een gunstige bewaring kennen.

Ondanks bovenstaande archeologische verwachting werden binnen de grenzen van het plangebied slechts verstoringen van recente datum aangetroffen. De meest omvangrijke verstoring komt overeen met een centrale depressie binnen het plangebied en kan gerelateerd worden aan de ontginning van kleiige materialen in de jaren 1950. In deze zone van ca. 2120m² werd de oorspronkelijke bodem tot een diepte van ca. 2m afgegraven en deels aangevuld met baksteenpuin. Ook in andere zones werden verstoringen – zij het eerder beperkt in omvang – geattesteerd. Er werden geen archeologische sporen aangetroffen. Op basis van het landschappelijk kader en de bodemkundige vaststellingen kan worden vermoed dat een deel van de oorspronkelijke bodemopbouw, waaronder ook de top van de C-horizont, waarbinnen de archeologische sporen zich bevinden, reeds geërodeerd is naar de lager gelegen locaties.

Gezien binnen de grenzen van het plangebied geen relevante archeologische sporen werden aangetroffen, dient **geen verder archeologisch onderzoek** te worden uitgevoerd op het terrein.